

BÆREDYGTIGT LOKALSAMFUND

Ellum

2021/2022

BLUP Ellum	2
Verdensmålene i Ellum	3
LANDSBYFORTÆLLINGEN	4
PROJEKTER	5
ORGANISERING og EMNEBANK	12

BLUP Ellum

I 2021 har en styregruppe på 9 personer, sammen med et borgerpanel på ca 50 personer, udarbejdet denne 'Bæredygtige Lokale UdviklingsPlan'. Planen er udviklet og afstemt på 2 borgermøder, flere arbejdsgrupper er nedsat som følge af processen. Planen bygger videre på de værdier, der findes i Landsbyen, og sikrer en bæredygtig udvikling, som Landsbyen selv administrerer.

BLUP-juletræet er en model, der strukturerer verdensmålene i 3 overordnede kategorier. På toppen af træet, er VM#11 'Bæredygtigt Lokalsamfund', placeret som en ledestjerne - og træets fod udgøres af, VM#17 'Partnerskaber for handling', som en forudsætning for udvikling. De inkorporeres i alle projekter, som en grundlæggende tænkning. Pointen med denne opdeling er, at skabe fokus på bæredygtighed i bred forstand og motivere landsbyen til at igangsætte projekter indenfor alle kategorier.

VERDENSMÅLENE I ELLUM

Vi arbejder for at leve op til Intentionerne i FN's Verdensmål, om at være et bæredygtigt og levende lokalsamfund, der påtager sig en global forpligtigelse.

Vi har bundet alle vores nære Landsbymål op på Verdensmålene og vil synliggøre og udleve dem i realiseringen af vores projekter.

Vi, vore gæster og tilflyttere, skal opleve at Verdensmålene er en naturlig del af hverdagen i Landsbyen.

Verdensmålene er her oversat til Landsbymål, for at gøre dem relevante, i en dansk lokal landsby kontekst.

LANDSBYFORTÆLLINGEN

Ellum er en af de ældste bebyggelser i området, har været syssel for området i middelalderen. Ellum var som Syssel, hovedby for det der nogenlunde svarer til Tønder og Åbenrå amt. Ellum er tidligere stationsby og hovedby i Løgumkloster landsogn. Ellum ligger centralt i Tønder kommune, omgivet af skove, ådal, højmose og kun få km fra kulturhøjborgen Løgumkloster, hvor der også findes børnehaver, skoler, idrætsfaciliteter og et bredt udvalg af butikker.

Ellum fremstår pæn og ryddelig.

Som lille by giver Ellum beboerne mulighed for, at være sig selv, eller tage del i det gode sociale liv, via naboer, foreninger, forsamlingshus, sportsplads, bmx, klubhus og rideklub.

Adspurgt fortæller byens borgere samstemmende om, en stolt by, med masser af sammenhold og fællesskab. En fælles overskrift for fortællingerne i byen er:

Vi kan hvad vi vil og vi gør hvad vi kan og vi gør det vi siger!

F.eks. er man stolt af, at man ikke ventede på, at kommunen skulle komme og lukke den lille landsbyskole. Men gjorde det selv! Og da man selv lukkede skolen, fik man valgt adskillige borgere ind i bestyrelsen på centralskolen, for at søge indflydelse. Men... man valgte ikke at vælte hele bestyrelsen, selvom muligheden bød sig.

Byens sportsplads blev reddet i 11. time. Historien er, at første-læreren hørte at boldklubben var lukket og han valgte, fordi han var spejderleder, at etablere spejdernes mødested på pladsen, for at bevare den.

I Ellum etablerede man på et tidspunkt en BMX-klub, sådan helt spontant, efter at kommunen havde spurgt, hvem der ville. Kommunen betalte materialer, byens borgere stod sammen om at bygge banen – igen fordi der var nogen der ville. Klubben og banen, er i dag fortsat et vigtigt omdrejningspunkt for byens frivillighed.

De unge siger om at bo i Ellum:

- Det er en tryk følelse at bo i Ellum.
- En god oplevelse at flytte til Ellum for 10 år siden. Vi troede vi hørte til Løgumkloster, men fandt hurtigt ud af, at man hører til i Ellum.
- I Ellum siger man goddag med hånden – det fortæller man til dem der kommer...
- Lodsejere blev inviteret til jagtfællesmøde, hvor alle lodsejere gav udtryk for, at det er bedre at få en fest, end en højere jordleje og siden har hele byen været med til jagtfest.

PROJEKTER

Herunder ses en oversigt over landsbyens projekter inddelt under flg kategorier.

I. ØKONOMI

Forsamlingshus m/aktivitetsområde
Busskur
Gadebelysning

2. SAMFUND

Sprøjtehus
Unge under 18 år
Spis sammen
Musikcafe
Gåtur
Kaffeklub
Brætspil
Nørkleklub
Cykelsti/trafiksikkerhed

3. BIOSFÆRE

Broer og stier
Fugle, blomster, bænke
Energi- og varmeløsninger -> infomøder lokalt

Ad I: Økonomi

Forsamlingshuset

BESKRIVELSE:

Støtte op om forsamlingshusets bestyrelse og dermed være med til at sikre dets fremtid. Der er ønsker/planer om køkkenrenovering, udnytte tidligere omklædningsrum til mindre sal, etablere "aktivitetsområde" og overdækket udendørs areal.

BEGRUNDELSE:

Sikre at forsamlingshuset fortsat er attraktivt at benytte og samtidig har en økonomi

MIDLERNE:

Midler tænkes fremskaffet via fonde

Fremtid: sikre at der også om 5 og 10 år findes et brugbart forsamlingshus i Ellum

TOVHOLDER: Svend Åge Larsen

Busskur flyttes

Nuværende busskur er placeret på forsamlingshusets p-plads, ved denne placering i sin tid, var aftalen at bussen skulle køre ind på forsamlingshusets p-plads, for at samle skolebørnene op der. Siden er ruten ændret, dvs der køres modsat og dermed er det ikke så nemt at køre ind på forsamlingshusets p-plads – det betyder nu at bussen holder ude på vejen, de ventende børn skal krydse vejen, for at komme med i bussen. Forslaget er derfor, at det nuværende busskur erstattes af et nutidig busskur, samt at det flyttes over på den anden side af gaden.

Begrundelse:

Øge sikkerheden for skolebørnene

Midler:

Kommunal opgave

Fremtid: tilsikre at skolebørn fra Ellum trygt kan bruge bussen -og dermed sikre at Ellum fortsat er et godt sted at bo

Tovholder: Svend Åge Larsen

Gadebelysning Kilen:

Der mangler fortsat en gadelampe på Kilen

Begrundelse:

Øge sikkerhed og tryghed

Midler:

Kommunal opgave

Fremtid: gøre det sikkert og godt at bo i Ellum

Tovholder: Linda Walz

Ad 2: Samfund

Unge under 18 år

BESKRIVELSE:

Gennemføre arrangementer såsom: julehygge, halloween, filmfremvisning mm
Der har på nuværende tidspunkt, allerede været afholdt flere arrangementer for de unge under 18 – med særdeles tilfredsstillende fremmøde.

Begrundelse:

Styrke sammenhold blandt børn og unge, da Ellums børn benytter flere forskellige skoler og dermed ikke lærer hinanden at kende, ad den vej.

Fremtid: være med til at gøre Ellum et godt sted at bo, hvor man kender hinanden

Midler:

Der afkræves medlemsbidrag pr barn, som suppleres med kommunalt tilskud, øvrige udgifter betales af de deltagende unge

TOVHOLDER: Martine Ter Bogt og EUIF

Spis sammen

BESKRIVELSE:

For at styrke sammenhold og tage godt imod tilflyttere, afholdes fællesspisning et antal gange, hvert år i forsamlingshuset
Tilflyttere inviteres gratis med, fællesspisningen tænkes kombineret med brætspil og musikcafe

Første spis sammen er allerede afholdt, med stort fremmøde.

Fremtid: være med til at gøre Ellum til et godt sted at bo, hvor man kender hinanden

Midler: 100% egen betaling fra deltagerne

TOVHOLDER: Susanne E Petersen

Musik cafe´

Beskrivelse:

Som kulturelt tilbud arbejdes med hyggelig musik aften, i enten forsamlingshuset eller klubhuset.

Midler: søges via fonde og lign – ellers ved 100% egen betaling fra deltagerne

Fremtid: med jævne mellemrum arrangere små musik- og foredragsarrangementer, for at gøre Ellum til et godt sted at bo.

Tovholder: Paula Friedrichsen

Gå tur

Beskrivelse:

For at styrke sammenhold og motion, mødes man til gåtur, om søndagen i vinterhalvåret og om sommeren på en hverdagsaften - med passende mellemrum. Aktiviteten er allerede sat i gang .

Fremtid: styrke sammenhold og sundhed

Midler: kræver ingen midler

Tovholder Jette Schmidt og Helga Larsen

Kaffeklub

Beskrivelse:

For styrkelse af sammenhold og det sociale mødes primært personer over 60 hver 3. onsdag i klubhuset, til en kop kaffe og en uformel snak. Aktiviteten er allerede sat i gang, der har været op til 20 personer til kaffemøde.

Fremtid: være med til at gøre Ellum til et godt sted at bo, hvor man kender hinanden

Midler: 100% egen betaling fra deltagerne

Tovholder: Marianne Thams

Nørkleklub

Beskrivelse:

For styrkelse af sammenhold og det sociale, mødes borgere med glæde ved kreative sysler. De mødes i klubhuset, til en kop kaffe og de nørklerier der er i gang. Aktiviteten er allerede sat i gang, der har været op til 12 personer.

Fremtid: være med til at gøre Ellum til et godt sted at bo, hvor man kender hinanden

Midler: 100% egen betaling fra deltagerne

Tovholder: Laurette Andersen

Brætspil

Beskrivelse:

Tænkes som et tilbud i forbindelse med spis sammen arrangementer og eller kaffemøder, eller som tilbud til nye målgrupper.

Fremtid: være med til at aktivere og fremme sammenholdet i Ellum. Tanken er at der på sigt, indkøbes spil til fælles brug, i hhv. klubhus og forsamlingshus.

Midler: Midler til indkøb af spil findes lokalt.

Tovholder: Paula Friedrichsen

Sprøjtehus

BESKRIVELSE:

Udnytte sprøjtehuset mest muligt, en allerede eksisterende gruppe, passer og vedligeholder huset, der er et fint lille minde fra fortiden, idet byens brandsprøjte var huset her.

Huset er uaflåst, forbipasserende har mulighed for at gå ind i huset, for at finde ly, læ, hvile, spise og drikke medbragte varer.

Arbejdsgruppen har allerede opsat "gratis bod", dvs en bod hvor borgerne kan placere overskuds varer, fra f.eks frugt- og køkkenhaver - varerne bortgives på denne måde til andre borgere.

Arbejdsgruppen har også allerede opsat en bogreol – her kan borgere aflevere/hente bøger – altså en bytteordning.

Midler: ingen behov nu, ved større vedligeholdelsesopgaver, tænkes kommunalt tilskud eller fonde

Fremtid: bevare og bruge huset

TOVHOLDER: Anders Harboe

Cykelsti/trafiksikkerhed

Beskrivelse:

Der blev ved borgermødet, talt om muligheden for at etablere cykelsti og sikre trafiksikker transport for børn og andre cyklister. Siden er idéen opstået om, at cykle ad Kalhavevej. Idéen er at arbejde for igen, at få lukket Kalhavevej for biler, på østsiden af hovedvejen, ligesom den er på vestsiden af hovedvejen.

Fremtid: En gruppe borgere kontakter kommunen for dialog. Målet er at sikre sikker

cykelvej.

Midler: Kommunal opgave

Tovholder Svend Åge Larsen

Ad 3: Biosfære

Broer og stier

Beskrivelse

Gruppen har, allerede oprettet en ny sti i forbindelse med en eksisterende bro øst for Ellum. Dette har kunnet lade sig gøre, da den ene i gruppen, er ejer af det stykke jord, der skal krydses ind over, som en del af stien.

Kommunen er meget begejstret for initiativet, hvorfor kommunen, i øjeblikket arbejder med at få stien gjort permanent og dermed få den med i deres registrering, over stier/broer og dermed i deres vedligeholdelse af stier og broer.

Ny bro over Brede å, mellem Ellum og Bredebro – evt. i samarbejde med den lokale fiskeklub

Også her er kommunen, meget begejstret for ideen – også her arbejder kommunen, på en permanent løsning mht register over stier og broer, samt kommunal finansieringen incl. den løbende vedligeholdelse – også her er et medlem af arbejdsgruppen, lodsejer af arealet på den sydlige side, lodsejeren på den nordlige side af åen, er også med på ideen.

Generelt for begge stier/broer er, at disse ikke kun er til glæde for Ellum, men især også for fiskere, vandrere fra Bredebro og Løgumkloster og disse byers turister.

Fremtid: give beboere i Ellum samt omegn og turister, en mulighed for fine gåture i naturen omkring åen.

Midler: kommunal opgave

Tovholder: Hanne Vilhelmsen, Bente Lidegaard og Christian Schmidt

Fugle, blomster, bænke

Beskrivelse:

Gruppen har til hensigt at forskønne byen, med blomster og planter, samt berige fuglelivet med fuglekasser mm. Dette for at skabe både forskønnelse og øge biodiversiteten.

Fremtid: tilgodese dyr og planter på lang sigt

Midler: eventuel ansøgning til kommunens biodiversitetspulje

Tovholder Svend Rasmussen

Bænke

Beskrivelse:

For at give mulighed for at tage sig et hvil, på sin vej, tage en snak, nyde den medbragte kaffe eller vand, ønskes opsat et antal bænke ved byen og ved åen
Gruppen har allerede søgt og fået bevilget 5 bænke, som opsættes passende steder ved Ellum og evt. ved åen.

Fremtid: sikre at det fortsat er en oplevelse af gå rundt i og ved Ellum, med mulighed for et hvil hist og her.

Midler: Kommunal opgave

Tovholder: Hanne Wilhelmsen og Bente Lidegaard

Energi og varmeindsatser

Beskrivelse:

For at understøtte den grønne omstilling og sikre vedvarende varmeløsninger, nedsættes en arbejdsgruppe, der deltager i kommunens projekt "Global udsyn og lokal handlekraft.", hvor der er bevilget midler, til forundersøgelse af forskellige relevante varmeløsninger i landdistrikter.

Fremtid: Borgerne i Ellum skal sikres den rigtige varmeløsning, til den bedste pris.

Midler: Kommunal opgave/private investeringer.

Tovholder: Christian Schmidt og Anders Harboe.

Ad 4. Kommunikation:

Min landsby app er valgt og taget i brug, af både indbyggere og selvfølgelig tovholdere mfl., Valgt på dens enkelthed, kræver ikke en person, der er ansvarlig for en hjemmeside. Der er ved flere lejligheder, hvor borgere mødes, givet undervisning i brugen af appen, den bruges endvidere også af de personer, der af den ene eller anden grund, ikke bruger facebook.

Desuden aftalt, at vi sideløbende fortsat bruger facebook, der har været brugt i en del år og som har ca 365 brugere.

Derudover er mund til mund metoden, fortsat den bedste vej til kommunikation.

Der er talt om at udarbejde et spørgeskema, som opfølgning på BLUP.

Selve BLUP-planen udgives på hjemmesiden, som komplet dokument og der udarbejdes en "pixi-udgave" i flyerformat, der husstandsomdeles.

Fremtid: sikre at alle, der ønsker det i Ellum, er opdateret – uden at være på facebook

Midler: pt ingen, da kommunen betaler

Tovholder: Martine Ter Bogt og Lene Thiim Roelsen

Ad 5. ORGANISERING

I 2021 var følgende med i BLUP styregruppen:

Lene Thim Roelsen
Linda Walz Nielsen
Margit Stenderup
Martine Ter Bogt
Steffen Jørgensen
Anders Harbo
Svend Åge Larsen
Christian Schmidt
Knud O Thams

Blup styregruppen har, efterfølgende udvidet sig således, at gruppen nu har tilknyttet sig en repræsentant, fra hver af ovenstående arbejdsgrupper – aftalt at, vi kalder det et fællesråd og at vi fremover mødes 2 gange årligt, for at koordinere og orientere hinanden, samt planlægge og igangsætte evt. nye tiltag.

Ad 6. Emnebank:

Nedenfor ses listen, over forslag, der fremkom ved første møde i september 2021 – de grønne, er dem der er aktive pt.

virksomhedsbesøg
cykelovernatning
køb colceller sammen'
lys i venteskur ved forsamlingshus
blomster rabatter
vild have område
naturpark
gå gruppe
foredrag
stær og fuglekasser
sangaften
fælles ko gris
fælles spisning
petang
ferietilbud b+b
pasnings tilbud efter lukketid
svømmebad
stier på kort med historie
bålhytte på sportsplads
vildeblomster
fælles teltovernatning
badebro ved åen

bro over åen ved bredebro

cykelsti til lgk

open air for unge talenter

spilaften

kaffe i klubhus

hjælpe liste til praktiske ting

hjælp til at vaske vinduer ved forsamlingsdhus

en person der byder velkommen til ellum

nørkle cafe

flere aktiviteter for børn

samlingsteder bænke

put and take boder

bræt spils dag

musik cafe

bob tuning

hækle strikke aften

bål hytte

bog bod

krolf

hygge plads v, forsamlingshus

cykelsti til tyvse

udveksle planter-blomster

flere banko

centralt placeret opslagstavle

hygge plads ved åen

byfornyelse ala Hermann

vise sin hobby

traktorture

skøjtebane

fiskesø

lp

loppemarked

flere mindre børne arragemnter

flere vandrestier

*BLUP-rapporten udgives digitalt, som PDF-fil og der trykkes enkelte eksemplarer, til
omdeling på centrale adresser i byen og til kommunale medarbejdere.
Derudover udarbejdes en PIXI-udgave, til husstandsomdeling.*

